

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla arz ederim. 19.09.2023

Deniz Yavuzylmaz
Zonguldak Milletvekili

Tayvan Gıda ve İlaç İdaresi (FDA) 18 Temmuz 2023 tarihinde yaptığı açıklamada, Tayvan hükümetinin, ülkedeki arz sıkıntısını gidermek amacıyla, 2023 yılının başından bu yana dokuz ülkeden yumurta ithal etmeye yönelik bir hükümet programı başlatıldığını, bu program çerçevesinde Türkiye'den de ithalat yapıldığını, ancak yakın zamanda Türkiye'den 5 parti halinde ithal edilen toplam 127,62 ton ağırlığındaki yumurtanın standartların altında olduğunu tespit edildiğini bildirmiştir.

FDA, ele geçirilen standart altı gıda ürünlerine ilişkin yaptığı haftalık basın açıklamasında, Türkiye'den ithal edilen yumurtalarda insan sağlığına olumsuz etkileri olan kanserojen "nitrofuran" içerdiğinin tespit edildikten sonra, 12-18 Temmuz tarihleri arasında yumurtalara el koyulduğunu söylerken, **sorunlu yumurtaların imha edileceğini veya Türkiye'ye iade edildiğini** söylemiştir.

FDA Direktör Yardımcısı Lin Chin-fu, konuya ilişkin yaptığı açıklamasında, yumurtaların hükümet programı kapsamında ithal edilmesi nedeniyle FDA'nın ithalatçıya ceza uygulamayacağını söylerken, 18 Temmuz'daki bu açıklamadan 1 gün sonra Tayvan Tarım Bakanı Chen Chi-Chung, Tayvan Hükümetinin yaklaşık zararının 160 bin USD olduğunu, bu nedenle Türkiye'deki tedarikçi firmadan, sözleşme hükümleri uyarınca tazminat talep edeceklerini açıklamıştır.

Bu gelişmeler karşında Tarım ve Orman Bakanlığı, resmi internet sitesi üzerinden bir basın açıklaması yayınlamıştır. 21.07.2023 tarihinde yayınlanan söz konusu açıklamada: **"Nitrofuran" maddesinin ülkemizde yumurta elde edilen tavuklar dâhil, gıda elde edilmek amacıyla yetiştirilen hayvanlarda kullanımının yasak olduğu, maddenin kullanımına dair bir tespit olması durumunda, 5996 sayılı 'Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanunu' kapsamında işlem uygulandığı, medyaya yansıyan iddialara konu yumurtalar ile ilgili olarak ise Tayvan yetkili otoritesi tarafından Bakanlığa herhangi bir bildirimde bulunulmadığı, bununla birlikte, Bakanlık tarafından**

inceleme başlatıldığı, yumurtaların üretiminde söz konusu maddenin kullanıldığının tespit edilmesi halinde ilgililer hakkında gerekli iş ve işlemlerin yürütüleceği” duyurulmuştur. Ancak açıklamanın yayınlandığı tarihten bu yana, aradan geçen yaklaşık 2 aylık zaman zarfında, kamuoyuna konuya ilişkin hiçbir resmî açıklama yahut bilgilendirme yapılmamıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Tayvan Gıda ve İlaç İdaresinin kanserojen nitrofuran içerdiğini tespit ettiği 127,62 ton yumurta, Tayvan hükümetince imha mı edilmiştir? Yoksa yumurtalar Türkiye’ye iade mi edilmiştir? Yumurtaların Türkiye’de yurt içi piyasaya arzı yahut başka bir ülkeye yeniden ihracı söz konusu olmuş mudur?
- 2- Antimikrobiyal madde içerdiği tespit edilen 127,62 ton yumurtayla ilgili olarak, Tayvan hükümetinin yetkileri tarafından Bakanlığınıza bir bildirim yapılmış mıdır? Konuya ilişkin Bakanlığınıza Tayvan hükümeti arasında bir temas sağlanmış mıdır? Tayvan hükümetinin, tedarikçi firmadan veya Türkiye’den, oluşan halk sağlığı riski veya uğranılan zarara ilişkin tazminat talebi bulunmakta mıdır?
- 3- Konuya ilişkin olarak Bakanlığınıza başlatıldığı ifade edilen incelemenin sonucu ne olmuştur? Söz konusu yumurtaların üretiminde nitrofuran isimli maddenin ve/veya insan sağlığına zararlı başkaca maddenin kullanıldığı Bakanlığınıza da tespit edilmiş midir?
- 4- Kanserojen yumurtaları ihraç ettiği tespit edilen firmaya, Bakanlığınıza hangi denetim, inceleme ve cezai yaptırımlar uygulanmıştır? Söz konusu olayın ardından firmanın faaliyetleri devam etmekte midir? Firmanın elinde bulundurduğu başkaca gıda maddeleri (Yumurta, Tavuk vb.) Bakanlığınıza incelenmiş midir?
- 5- 2023 yılının başından bu yana, Bakanlığınız tarafından yapılan gıda denetimlerinde, insan sağlığına olumsuz etkileri bulunan yumurta ve tavuklardan ne kadarı toplatılarak imha edilmiştir? Bu ürünleri üreten kaç firma tespit edilmiş, kaç firma taşış gıda üretenler listesine eklenerek kamuoyuna açıklanmıştır, bu firmalara hangi türden yaptırımlar uygulanmıştır?
- 6- 2023 yılı başından bu yana, insan sağlığına olumsuz etkileri bulunan söz konusu ürünlerin üretiminin durdurulması, yurtiçi ve yurtdışı piyasaya arzının ve tüketiminin engellenmesi adına Bakanlığınızca hangi tedbirler alınmıştır?

